

Conca: Segre
Comarca: Segrià
Municipi: Granja d'Escarp, la
Massalcoreig
Seròs

A. DESCRIPCIÓ GENERAL

A.1. Tipologia: tipus i subtipus

Zones lèntiques de tipus fluvial d'interior, de terra baixa i de muntanya mitjana
Aiguabarreigs

A.2. Descripció

La zona humida "Aiguabarreig Segre-Cinca" comprèn, com el seu nom indica, la zona d'aiguabarreig o de confluència entre aquests dos rius. Inclou el curs fluvial del Cinca des de la zona coneguda com a *Sot dels caps dels moros* (aigües avall de Massalcoreig) i el curs fluvial del Segre des del pont de Seròs (pont de la C-45, que uneix Seròs i Maials), fins a la zona de confluència d'ambdós rius. Després, aigües avall de la confluència, inclou el curs del Segre fins més avall de La Granja d'Escarp, prop del límit amb l'Aragó i la confluència Segre-Ebre.

Aquesta zona humida té una superfície de 351 Ha i és una excel·lent mostra de la dinàmica fluvial dels rius pirinencs que travessen les planes occidentals catalanes, configurant nombrosos canals anastomats i illes fluvials.

L'espai constitueix una singularitat en el conjunt d'un territori marcadament eixut. Destaca la presència d'una vegetació aigualosa i de ribera molt ben conservada. A les zones de codolats batuts per les aigües s'hi fa la salzedes de vimetera, mentre en indrets més protegits es troba l'albereda. Els poblaments de tamaris (*Tamarix canariensis*) són freqüents a les riberes fangoses i nitrificades. En aquelles zones on l'aigua és més calmada hi ha fragments de canyissar, extensos i ben constituïts.

A la zona coneguda com "la Badina", la dinàmica fluvial ha generat un munt de petites illes que acullen salzedes, alberedes i omedes. Les espècies més abundants són el salze blanc (*Salix alba*), el saulic (*Salix purpurea*), la vimetera (*Salix fragilis*), el tamaris (*Tamarix canariensis*), l'àlber (*Populus alba*), el freixe (*Fraxinus angustifolia*), el vern (*Alnus glutinosa*), etc. En aquesta zona hi ha una llacuna separada del curs principal del riu.

En aquest espai s'han identificat els següents hàbitats d'interès comunitari:

- 3150 Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (Hydrocharition) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (Potamion)
 - 3260 Rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (Ranunculion fluitantis i Callitriche-Batrachion)
 - 3270 Rius amb vores lloses colonitzades per herbassars nitròfils del *Chenopodium rubri* (p.p.) i del *Bidention* (p.p.)
 - 3280 Rius mediterranis permanents, amb gespes nitròfiles del *Paspalo-Agrostidion* orlades d'àlbers i salzes
 - 92A0 Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera
 - 92D0 Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits (Nerio-Tamaricetea)
 - 6430 Herbassars higròfils, tant de marges i vorades com de l'alta muntanya
 - 1430 Matollars halonitròfils (Pegano-Salsoletea)
 - 9540 Pinedes mediterrànies
 - 5330 Matollars termomediterranis i predesèrtics
 - 6220* Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (Thero-Brachypodietalia)
- Altres hàbitats d'interès comunitari citats en aquesta zona són la vegetació de les lleres pedregoses dels rius mediterranis (3250 Rius mediterranis amb vegetació del *Glaucion flavi*).

L'espai té una notable importància per a la fauna ornítica. S'hi ha constatat la nidificació d'arpella (*Circus aeruginosus*), berrat pescaire (*Ardea cinerea*), agró roig (*Ardea purpurea*), martinet menut (*Ixobrychus minutus*), martinet blanc (*Egretta garzetta*), martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*), esplugabous (*Bubulcus ibis*), corriol petit (*Charadrius dubius*), moscarla mostatxada (*Acrocephalus melanopogon*), etc. Les illes fluvials amb boscos de ribera constitueixen un refugi per a diverses espècies sedentàries o migradores. S'hi localitza el cames llargues (*Himantopus himantopus*), el cabusset (*Tachybaptus ruficollis*), etc. Entre els mamífers cal destacar la presència de llúdriga. És també interessant la fauna íctica.

Pel que fa als impactes sobre l'espai, les principals afeccions provenen de les extraccions d'àrids, que alteren la morfologia fluvial, i les plantacions d'arbres i altres conreus, que en expandir-se destrueixen el bosc de ribera. També es produeixen abocament de residus i episodis de contaminació de les aigües.

Al sector de la Badina hi ha una torre-observatori, un aguait i un itinerari. El conjunt de l'espai és gestionat, com a espai del PEIN, pel Departament de Medi Ambient i Habitatge, i l'Estació Biològica de l'Aiguabarreig hi realitza nombroses campanyes, estudis, camps de treball i actuacions de gestió.

Aquesta zona humida forma part de l'espai del PEIN "Aiguabarreig Segre-Cinca" i de l'espai de la Xarxa Natura 2000

B. NOM I CODIFICACIÓ

Nom: Aiguabarreig Segre-Cinca

Codi: 18003310

Codi Inventari anterior: 1601800

Codi mollera:

Complex:

Nom del complex:

Altres noms:

La Badina

C. LOCALITZACIÓ, SUPERFÍCIE I CARACTERITZACIÓ

C.1 Localització administrativa

Província: Lleida

Comarca: Segrià

Municipi/s Granja d'Escarp, la
Massalcoreig
Seròs

C.2 Localització geogràfica

UTM_X: 282.299,93 **UTM_Y:** 4.591.235,75 **Altitud (m):** 75 **Superfície (Ha):** 351,17

C.3 Localització i caracterització hidrològica

Conca: Segre

Subconca:

Origen: natural **núm.d'estanys/llacunes:** 0 **existència:** E **Recup.?:**

D. USOS I ALTERACIONS

D.1. Usos

Usos paisatgístics

Ramaderia

Educació ambiental

Lleure i esports

Aprofitaments cinegètics

Pesca i/o piscifactoria

Aprofitament hidroelèctric

Abastament d'aigua per a usos urbans

Regadiu i usos agrícoles

Gestió com a zona humida

D.2. Alteracions hidrològiques

Dragats i actuacions a la llera i marges

Abocament de runes i residus inerts

D.3. Alteracions de la qualitat de l'aigua

Abocaments deixalles sòlides

Eutrofització

Vessament d'aigües urbanes

D.4. Alteracions sobre la flora i la fauna

Presència d'espècies animals exòtiques

Sobrefreqüentació antròpica

Tales forestals i neteges de vegetació de ribera

Extensió camps i plantacions

D.5. Captacions i abocaments

Abocaments industrials en un radi de 100 m

Captacions d'aigua en un radi de 100 m

E. DIAGNOSI

E.1. Estat ecològic (ECELS/QAELS)

E.2. Estat de conservació observat

Bo

E.3. Valoració

Espai fluvial de característiques similars a l'Aiguabarreig Segre-Noguera Ribagorçana, però amb un major grau de continentalitat. Destaquen pel seu interès els seus boscos de ribera i els seus codolars fluvials.

E.4. Particularitats ecològiques i biològiques

Especial interès per la seva aportació a la diversificació dels sistemes naturals de la conca o l'àrea geogràfica on es localitza

Presència d'una comunitat forestal de ribera ben estructurada i amb genotips propis de la zona

Important zona de refugi i hivernada d'ocells

Elevada diversitat biològica i representativitat

Presència d'espècies de flora i fauna dels annexos II i IV de la Directiva Hàbitats

Presència d'hàbitats naturals de l'annex I de la Directiva Hàbitats

Nidificació d'aus de l'annex I de la Directiva d'aus

Presència d'espècies de flora i fauna dels annexos 3 i 4 del Decret 328/1992, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural

Zones importants per a la conservació d'espècies de fauna de l'annex de la Llei 22/2003, de protecció dels animals

E.5. Hàbitats: Unitats de la llegenda de la cartografia CHC50

Unitat	Nom	Font de les dades
15e	Matollars amb dominància de siscall <i>Salsola vermiculata</i> , salat blanc (<i>Atriplex halimus</i>)..., halonitròfils, de sòls àrids	CHC50
22c	Estanys (i embassaments) de terra baixa i de l'estatge montà, incloent-hi, si és el cas, les formacions helofítiques associades	CHC50
24a	Llits i marges de rius, o vores d'embassaments, sense vegetació llenyosa densa	CHC50
32j	Ginestars oberts de ginesta vimenera (<i>Retama sphaerocarpa</i>), de les contrades mediterrànies seques, a les terres interiors àrides	CHC50
32u	Brolles de romaní (<i>Rosmarinus officinalis</i>) -i timonedes-, amb foixarda (<i>Globularia alypum</i>), bufalaga (<i>Thymelaea tinctoria</i>)..., calcícoles de terra baixa	CHC50
34h	Llistonars (prats secs de <i>Brachypodium retusum</i>), i prats terofítics calcícoles, de terra baixa	CHC50
34i	Espartars d'albardí (<i>Lygeum spartum</i>), de les terres interiors àrides	CHC50
42ab	Pinedes de pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>), amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades mediterrànies	CHC50
44i	Alberedes (i pollancredes) amb roja (<i>Rubia tinctorum</i>), del territori sicòric (i àrees properes)	CHC50
44o	Tamarigars, de sòls salabrosos	CHC50
53a	Canyissars	CHC50
53d	Canyars de vores d'aigua	CHC50
82c	Conreus herbacis extensius de secà	CHC50
83a	Fruiterars alts, predominantment de secà: conreus d'oliveres (<i>Olea europaea</i>), d'ametllers (<i>Prunus dulcis</i>), de garrofers (<i>Ceratania siliqua</i>),...	CHC50
83b	Fruiterars, principalment de regadiu: sobretot conreus de pomeres (<i>Pyrus malus</i>), de presseguers (<i>Prunus persica</i>), de pereres (<i>Pyrus communis</i>) i d'altres rosàcies	CHC50
83g	Plantacions de pollancre (Populus spp.), plàtans (<i>Platanus orientalis</i> var. acerifolia) i altres planifolis de sòls humits	CHC50
86a	Àrees urbanes i industrials, inclosa la vegetació ruderal associada	CHC50
87a	Conreus abandonats	CHC50
90k	Àrees afectades per incendis el 2003	CHC50

E.6. Hàbitats d'Interès Comunitari (* HIC prioritari)

Codi	Nom	Font de les dades
1430	Matollars halonitròfils (Pegano-Salsoletea)	CHIC50
3150	Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (Hydrocharition) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (Potamion)	CHIC50
3260	Rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (Ranunculion fluitantis i Callitriche-Batrachion)	CHIC50
3270	Rius amb vores llotoses colonitzades per herbassars nitròfils del <i>Chenopodium rubri</i> (p.p.) i del <i>Bidention</i> (p.p.)	CHIC50
3280	Rius mediterranis permanents, amb gespes nitròfiles del Paspalo-Agrostidion orlades d'àlbers i salzes	CHIC50
5330	Matollars termomediterranis i predesèrtics	CHIC50
6220*	Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (Thero-Brachypodietalia)	CHIC50
6430	Herbassars higròfils, tant de marges i vorades com de l'alta muntanya	CHIC50
92A0	Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera	CHIC50
92D0	Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits (Nerio-Tamaricetea)	CHIC50
9540	Pinedes mediterrànies	CHIC50

F. RÈGIM DE PROTECCIÓ I GESTIÓ

F.1: Figures de protecció

Tipus de figura	Subtipus	Codi	Nom
-----------------	----------	------	-----

Xarxa Natura 2000	LIC/ZEPA	ES5130013	Aiguabarreig Segre - Cinca
Pla d'espais d'interès natural (PEIN)		ASC	Aiguabarreig Segre-Cinca

F.2. Masses d'aigua

Codi	Categoria	Nom
E1020	Riu	El Cinca des de la confluència amb la Clamor Amarga fins al Segre
E1000	Riu	El Segre des de Seròs fins a la confluència amb el Cinca
E1040	Embassament	Embassament de Riba-roja
E1030	Riu	El Segre des de la confluència amb el Cinca fins a la cua de l'embassament

F.3. Gestió de l'espai

Gestor	Figura de gestió	Inici	Fi	Observacions	Tipus gestió
Fundació Territori i Paisatge	conveni			itinerari, torre-observatori, aguait	gestió activa
Estació Biològica de l'Aiguabarreig				itinerari, torre-observatori, aguait	gestió activa
Departament de Medi Ambient i Habitatge	EIN			itinerari, torre-observatori, aguait	gestió activa

F.4. Gestió d'espècies

Figura de gestió	Espècie	Presència	Observacions	Font
	Ilúdriga (<i>Lutra lutra</i>)			bibliografia

G. URBANISME I RÈGIM DE PROPIETAT

H. SITUACIÓ A L'INVENTARI DE ZONES HUMIDES DE CATALUNYA I A L'INZH

Data inclusió: 01/03/2001

Codi_situació	Data inici	Tipus mod.
M	01/11/2006	Modificació dels límits (nova delimitació)
I	01/03/2001	

INZH (codi, nom, tipus, estat):

I. ACTUACIONS I PRIORITATS

Actuació	Prioritat(1max,2,3)	Observacions
Control expansió de conreus	1	
Delimitació definitiva domini públic hidràulic (DPH)	1	
Millora de la senyalització	1	
Retirada de runes i/o deixalles	1	
Control de la contaminació de les aigües (abocaments, etc.)	2	
Control d'ús de fitosanitaris	2	
Control invasions del DPH i usos zones de servitud i policia	2	
Gestió d'espècies protegides	2	Ilúdriga
Manteniment d'equipaments	2	
Millora d'hàbitats	2	
Manteniment de la senyalització	3	
Senyalització com a zona humida de l'Inventari	3	

276000

278000

280000

282000

284000

4596000

4594000

4592000

4590000

4588000

4586000

4584000

4596000

4594000

4592000

4590000

4588000

4586000

4584000

NOM: Aiguabarreig Segre-Cinca
 CODI: 18003310
 SUPERFICIE: 351,17 Ha
 MUNICIPI: Massalcoreig, la Granja d'Escarp i Seròs

 Generalitat de Catalunya
 Departament de Medi Ambient
 i Habitatge

Títol de l'estudi :

INVENTARI DE ZONES HUMIDES DE CATALUNYA

Títol del plànol :

ORTOFOTOMAPA

Escala :

1:50.000

Nº del plànol :

1

Data :

DESEMBRE 2006

ECAFIR S.L.

276000

278000

280000